

ส่วนที่ 5

การติดตามและประเมินผล

จุดมุ่งหมายสำคัญของการประเมินผลแผนยุทธศาสตร์นั้น คือ การประเมินว่ามีการนำแผนยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติอย่างแท้จริงเพียงใด และได้ผลเป็นอย่างไร เพื่อที่จะสามารถวัดความสัมฤทธิ์ผลของแผนยุทธศาสตร์ได้ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้เป็นสมมุติฐานในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฉบับต่อไปได้ ดังนั้น การที่จะประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในภาพรวมได้จำเป็นต้องประเมินผลการปฏิบัติในแต่ละแนวทางการพัฒนาก่อน เพื่อนำไปสู่การวัดความสำเร็จของยุทธศาสตร์ ซึ่งจะแสดงให้เห็นได้ว่าการพัฒนาเป็นไปในแนวทางใด บรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาที่ยั่งยืนและตอบสนองต่อวิสัยทัศน์หรือไม่ ดังนั้นในขั้นต้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องติดตามประเมินผลแผนพัฒนาสามปี ให้ได้ข้อมูล ข้อเท็จจริง อันจะนำมาสู่บทสรุปที่ไม่บิดเบือนจากผลการปฏิบัติจริงที่เกิดขึ้น

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้น จะต้องมีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยจะต้องติดตามและประเมินยุทธศาสตร์ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 หมวด 6 ข้อ 29 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ข้อ 13 2. ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ข้อ 13 และในการประเมินแผนนั้นจะต้องดำเนินการประเมินคุณภาพของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาตามแนวทางการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แจกตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0810.2/ว 5797 ลงวันที่ 10 ตุลาคม 2559 เรื่อง แนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. 2561 - 2564) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ฉบับที่2)พ.ศ.2559

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ได้กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นประกอบด้วย

- (1) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน
- (2) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- (3) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- (4) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน
- (5) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ และ กรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๒) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวัน นับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละสองครั้งภายในเดือนเมษายน และภายในเดือนตุลาคมของทุกปี

๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติตามที่เห็นสมควร

1. การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

เป็นการติดตามและประเมินผลความสอดคล้องของประเด็นยุทธศาสตร์และโครงการพัฒนาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายของการพัฒนาที่สอดคล้องกับพันธกิจ ซึ่งสามารถนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดหรือไม่ และโครงการพัฒนานั้นประสบความสำเร็จตามกรอบการประเมินในระดับใด

2. การติดตามและประเมินผลโครงการ

กรอบแนวคิดการติดตามและประเมินผลโครงการ

๑) เป็นเครื่องมือสำคัญช่วยให้การจัดการโครงการมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒) ช่วยให้ทราบปัญหา อุปสรรคสำคัญ และหามาตรการแก้ไขได้ทันการณ์

๓) ช่วยให้ทราบว่าโครงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ เพราะเหตุใด

๔) ช่วยในการตัดสินใจว่าสมควรดำเนินโครงการต่อไปหรือไม่

**แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี
ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดเป็นแนวทางไว้ ดังนี้**

กรม

**แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี พ.ศ. 2561 - 2564**

ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกไทย

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน
1. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	20
2. การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพ	15
3. ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย	65
3.1 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(10)
3.2 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	(10)
3.3 ยุทธศาสตร์จังหวัด	(10)
3.4 วิสัยทัศน์	(5)
3.5 กลยุทธ์	(5)
3.6 เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	(5)
3.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์	(5)
3.8 แผนงาน	(5)
3.9 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	(5)
3.10 ผลผลิต/โครงการ	(5)
รวมคะแนน	100

แนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้อง
แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี พ.ศ. 2561 - 2564
ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกไทย

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
-------------------	---------------------	-----------	-------------

1. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ (1) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านกายภาพ เช่น ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะของที่ดิน ลักษณะของแหล่งน้ำ ลักษณะของป่าไม้ ฯลฯ ด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขตการปกครองการเลือกตั้ง	20 (3)	
	(2) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขตการปกครอง การเลือกตั้ง ฯลฯ ประชากร เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร และ ช่วงอายุและจำนวนประชากร ฯลฯ	(2)	
	(3) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางสังคม เช่น การศึกษา สาธารณสุข อาชญากรรม ยาเสพติด การสังคมสงเคราะห์	(2)	
	(4) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบบริหารพื้นฐาน เช่น การคมนาคมขนส่ง การไฟฟ้า การประปา โทรศัพท์ ฯลฯ	(2)	
	(5) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ เช่น การเกษตร การประมง การประมงสัตว์ การบริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การพาณิชย์/กลุ่มอาชีพแรงงาน ฯลฯ และเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)	(2)	
	(6) ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม เช่น การนับถือ ศาสนา ประเพณีและงานประจำปี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก ฯลฯ และอื่นๆ	(2)	
	(7) ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ เช่น น้ำ ป่าไม้ ภูเขา คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ	(2)	
	(8) การสำรวจและจัดเก็บข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือการใช้ข้อมูล ฯลฯ	(2)	
	(9) การประชุมประชาคมท้องถิ่น รูปแบบ วิธีการ และการดำเนินการประชุมประชาคมท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับประโยชน์ ร่วมแก้ไขปัญหาปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(3)	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
2. การวิเคราะห์ สภาพการณ์และศักยภาพ	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ (1) การวิเคราะห์ที่ครอบคลุมความเชื่อมโยง ความสอดคล้องยุทธศาสตร์ จังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนารององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต จังหวัด ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของ ผู้บริหารท้องถิ่น รวมถึงความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand 4.0	15 (2)	
	(2) การวิเคราะห์การใช้ผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะและการบังคับ ใช้ผลของการบังคับใช้ สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นต่อการพัฒนาท้องถิ่น	(1)	
	(3) การวิเคราะห์ทางสังคม เช่น ด้านแรงงาน การศึกษา สาธารณสุข ความยากจน อาชญากรรม ปัญหาเสพติด เทคโนโลยี จารีต ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น	(2)	
	(4) การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านรายได้ครัวเรือน การ ส่งเสริมอาชีพ กลุ่มอาชีพ กลุ่มทางสังคม การพัฒนาอาชีพและกลุ่ม ต่างๆ สภาพทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ทั่วไป เป็นต้น	(2)	
	(5) การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม พื้นที่สีเขียว ธรรมชาติต่างๆ ทาง ภูมิศาสตร์ กระบวนการหรือสิ่งที่เกิดขึ้น การประติบัติที่มีผลต่อ สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา	(2)	
	(6) ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาใน ปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่น ด้วยเทคนิค SWOT Analysis ที่อาจส่งผลต่อการดำเนินงานได้แก่ S- Strengit (จุดแข็ง) W-Weakness (จุดอ่อน) O- Opportunity (โอกาส) และT-Therat (อุปสรรค)	(2)	
	(7) สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการของประชาชนเชิงพื้นที่ มีการ นำเสนอปัญหา ค้นหาสาเหตุของปัญหาหรือสมมุติฐานของปัญหา แนว ทางการแก้ไขปัญหาหรือวิธีการแก้ไขปัญหา การกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อแก้ไขปัญหา	(2)	
	(8) สรุปผลการดำเนินงานตามงบประมาณที่ได้รับ และการเบิกจ่าย งบประมาณ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557-2560 เช่น สรุป สถานการณ์การพัฒนา การตั้งงบประมาณ การเบิกจ่ายงบประมาณ การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ และ การประเมินประสิทธิผลของแผนพัฒนาท้องถิ่นในเชิงคุณภาพ	(1)	
	(9) ผลที่ได้รับจากการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557- 2560 เช่นผลที่ได้รับ/ผลที่สำคัญ ผลกระทบ และสรุปปัญหาอุปสรรค การดำเนินงานที่ผ่านมาและแนวทางการแก้ไข ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557-2560	(1)	
3. ยุทธศาสตร์ 3.1 ยุทธศาสตร์ของ	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ สอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น ประเด็น	65 (10)	

องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	ปัญหาการพัฒนาและแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเชื่อมโยงหลักประชารัฐแผนยุทธศาสตร์ ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand 4.0		
3.2 ยุทธศาสตร์ของ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในเขตจังหวัด	สอดคล้องและเชื่อมโยงกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของ ท้องถิ่น และยุทธศาสตร์จังหวัด และเชื่อมโยงหลักประชารัฐแผน ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและ Thailand 4.0	(10)	
3.3 ยุทธศาสตร์จังหวัด	สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหาร ราชการแผ่นดิน นโยบาย/ยุทธศาสตร์ คสช. และนโยบายรัฐบาลหลัก ประชารัฐ แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และ Thailand 4.0	(10)	
3.4 วิสัยทัศน์	วิสัยทัศน์ ซึ่งมีลักษณะแสดงสถานะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องการจะเป็นหรือบรรลุถึงอนาคตอย่างชัดเจน สอดคล้องกับโอกาสและ ศักยภาพที่เป็นลักษณะเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสัมพันธ์กับ โครงการพัฒนา	(5)	
3.5 กลยุทธ์	แสดงให้เห็นช่องทาง วิธีการ ภารกิจหรือสิ่งที่ต้องทำตามอำนาจหน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ หรือ แสดงให้เห็นถึงความชัดเจนในสิ่งที่จะดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น	(5)	
3.6 เป้าประสงค์ของแต่ละ ประเด็นกลยุทธ์	เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์มีความสอดคล้องและสนับสนุนต่อกล ยุทธ์ที่จะเกิดขึ้น มุ่งหมายสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ชัดเจน	(5)	
3.7 จุดยืนทาง ยุทธศาสตร์ (Positioning)	ความมุ่งมั่นอันแน่วแน่ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุ วิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเกิดจากศักยภาพของพื้นที่ จริง ที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จทางยุทธศาสตร์	(5)	
3.8 แผนงาน	แผนงานหรือจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต กำหนดจุดมุ่งหมาย ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือแผนงานที่เกิดจากเป้าประสงค์ ทั่วชีวิต ค่า เป้าหมาย กลยุทธ์ จุดยืนทางยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นที่มีความชัดเจน นำไปสู่การทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นใน แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี โดยระบุแผนงานและความเชื่อมโยงดังกล่าว	(5)	
3.9 ความเชื่อมโยงของ ยุทธศาสตร์ในภาพรวม	ความเชื่อมโยงองค์รวมที่นำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นที่เกิดผลผลิต/ โครงการจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 Thailand 4.0 แผนพัฒนาภาค/ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในเขตจังหวัดและยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(5)	
3.10 ผลผลิต/ โครงการ	ผลผลิต/โครงการ เป็นผลผลิตที่เป็นชุดหรือเป็นโครงการที่เป็นชุดกลุ่ม หรืออันหนึ่งอันเดียวกัน ลักษณะเดียวกัน เป็นต้น เพื่อนำไปสู่การจัดทำ โครงการเพื่อพัฒนาท้องถิ่นในแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีอย่างถูกต้องและ ครบถ้วน	(5)	
รวมคะแนน		100	

**แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการ
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี พ.ศ. 2561 - 2564
ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกไทย**

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน
1. การสรุปสถานการณ์การพิจารณา	10
2. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	10
3. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ	10
4. แผนงานและยุทธศาสตร์การพิจารณา	10
5. โครงการพัฒนา ประกอบด้วย	60
5.1 ความชัดเจนของชื่อโครงการ	(5)
5.2 กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ	(5)
5.3 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง	(5)
5.4 โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	(5)
5.5 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	(5)
5.6 โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand 4.0	(5)
5.7 โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	(5)
5.8 โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศไทยมีสังคม มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักปรัชญา	(5)
5.9 งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	(5)
5.10 มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ	(5)
5.11 มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลคาดว่าจะได้รับ	(5)
5.12 ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	(5)
รวมคะแนน	100

**แนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการ
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี พ.ศ. 2561 - 2564
ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกไทย**

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. การสรุปสถานการณ์การพัฒนา	เป็นการวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand และ Trend ปัจจุบันและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วยวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ, ด้านสังคม, ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)	10	
2. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	1) การควบคุมที่มีตัวเลขต่างๆ เพื่อนำมาใช้วัดผลในเชิงปริมาณเช่น การวัดจำนวนโครงการ กิจกรรม งานต่างๆ ก็คือผลผลิตหนึ่งเองว่าเป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้หรือไม่จำนวนที่ดำเนินการจริงตามที่ได้กำหนดไว้เท่าไร จำนวนที่ไม่สามารถดำเนินการได้มีจำนวนเท่าไรสามารถอธิบายได้ตามหลักประสิทธิภาพ (Efficiency) ของการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ 2) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่ดำเนินการในเชิงปริมาณ (Qualitative)	10	
3. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ	1) การประเมินประสิทธิผลของแผนพัฒนาในเชิงคุณภาพคือการนำเอาเทคนิคๆ มาใช้เพื่อวัดค่าภารกิจ โครงการ กิจกรรม งานต่างๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่นั้นๆ ตรงต่อความต้องการของประชาชนหรือไม่และเป็นไปตามอำนาจหน้าที่หรือไม่ ประชาชนพึงพอใจหรือไม่ สิ่งของ วัสดุ ครุภัณฑ์ การดำเนินการต่างๆ มีสภาพหรือลักษณะถูกต้อง คงทน ถาวร สามารถใช้การได้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งเป็นไปตามหลักประสิทธิผล (Effectiveness) ผลการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงาน 2) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่ดำเนินการในเชิงคุณภาพ (Qualitative)	10	
4. แผนงานและยุทธศาสตร์การพัฒนา	1) วิเคราะห์แผนงาน งานที่เกิดจากด้านต่างๆ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมิติต่างๆ จนนำไปสู่การจัดทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand/Trend หรือหลักการบูรณาการ (Integration) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีพื้นที่ติดต่อกัน 2) วิเคราะห์แผนงาน งาน ที่เกิดจากด้านต่างๆ ที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาความยากจน หลักปรัชญา และหลักปรัชญา	10	

	เศรษฐกิจพอเพียงและโดยเฉพาะเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ) (Local Sufficiency Economy Plan:LSEP)		
5. โครงการพัฒนา	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้		
5.1 ความชัดเจนของชื่อโครงการ	เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์สนองต่อแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและดำเนินการเพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้ ชื่อโครงการมีความชัดเจน มุ่งไปเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อ่านแล้วเข้าใจได้ว่า		
5.2 กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ	มีวัตถุประสงค์ชัดเจน (clear objective) โครงการที่กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับความเป็นมาของโครงการ สอดคล้องกับหลักการและเหตุผล วิธีการดำเนินงานต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความเป็นไปได้ชัดเจน มีลักษณะเฉพาะเจาะจง		
5.3 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง	สภาพที่อยากให้เกิดขึ้นในอนาคตเป็นทิศทางที่ต้องไปให้ถึง เป้าหมายต้องชัดเจน สามารถระบุจำนวนเท่าไร กลุ่มเป้าหมายคืออะไร มีผลผลิตอย่างไร กลุ่มเป้าหมาย พื้นที่ดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงานอธิบายให้ชัดเจนว่าโครงการนี้จะทำที่ไหน เริ่มต้นในช่วงเวลาใดและจบลงเมื่อไร ใครคือกลุ่มเป้าหมายของโครงการ หากกลุ่มเป้าหมายมีหลายกลุ่ม ให้บอกชัดเจนไปว่าใครคือกลุ่มเป้าหมายหลัก ใครคือกลุ่มเป้าหมายรอง		
5.4 โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ 20 ปี	โครงการสอดคล้องกับ (1) ความมั่นคง (2) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน (3) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพคน (4) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (5) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (6) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน		
5.5 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	โครงการมีความสอดคล้องแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 โดย (1) ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (2) ยึดคนเป็นศูนย์กลางพัฒนา (3) ยึดวิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (4) ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทย 2579 (5) ยึดหลักการนำไปสู่ปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน 5 ปีที่ต่อยอดไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นเป้าหมายระยะยาว ภายใต้แนวทางการพัฒนา (1) การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง (2) การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ (3) การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (4) การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง (5) การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (6) การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ		

5.6 โครงการมีความสอดคล้อง	โครงการมีลักษณะหรือสอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ Value-Based Economy หรือเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ทำน้อย ได้มาก เช่น (1) เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า โภภภัณฑ์ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรม (2) เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (3) เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น รวมถึงโครงการที่เติมเต็มด้วยวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนาแล้วต่อยอดความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ เช่น ด้านการเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ สาธารณสุข วัฒนธรรม ฯลฯ	(5)	
5.7 โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	โครงการพัฒนาท้องถิ่นมีความสอดคล้องกับห้วงระยะเวลาของแผนพัฒนาจังหวัดที่ได้กำหนดขึ้น เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นเสมือนหนึ่งการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดซึ่งไม่สามารถแยกส่วนใดส่วนหนึ่งออกจากกันได้ นอกจากนี้โครงการพัฒนาท้องถิ่นต้องเป็นโครงการเชื่อมต่อหรือเดินทางไปด้วยกันกับยุทธศาสตร์จังหวัดที่ได้กำหนดขึ้นเป็นปัจจุบัน	(5)	
5.8 โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักปรัชญา	เป็นโครงการที่ดำเนินการภายใต้พื้นฐานความพอเพียงที่ประชาชนดำเนินการเองหรือร่วมดำเนินการ เป็นโครงการต่อยอดและขยายได้ เป็นโครงการที่ประชาชนต้องการเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งมีลักษณะที่จะให้ท้องถิ่นมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นท้องถิ่นที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ) (LSEP)	(5)	
5.9 งบประมาณมีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณโครงการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ 5 ประการ ในการจัดทำโครงการได้แก่ (1) ความประหยัด (Economy) (2) ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) (3) ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) (4) ความยุติธรรม (Equity) (5) ความโปร่งใส (Transparency)	(5)	
5.10 มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ	การประมาณราคาเพื่อการพัฒนาต้องให้สอดคล้องกับโครงการถูกต้องตามหลักวิชาการทางห้อง หลักของราคากลาง ราคากลางท้องถิ่นมีความโปร่งใสในการกำหนดราคาและตรวจสอบในเชิงประจักษ์มีความคลาดเคลื่อนไม่มากกว่าหรือไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าของการนำไปตั้งงบประมาณรายจ่ายในข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ เงินสะสม หรือ รายจ่ายพัฒนาที่ปรากฏในรูปแบบอื่นๆ	(5)	
5.11 มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ	มีการกำหนดตัวชี้วัดผลงาน (Key Performancy Indicator : KPI) ที่ สามารถวัดได้ (measurable) ใ้บอกประสิทธิผล (effectiveness) ใ้บอกประสิทธิภาพ (efficiency) ได้ เช่น การกำหนดความพึงพอใจ การกำหนดร้อยละ การกำหนดอันเกิดจากผลของวัตถุประสงค์ที่เกิดขึ้นที่วัดได้ (การคาดการณ์ คาดว่าจะได้รับ)	(5)	

5.12 ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	ผลที่ได้รับเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงจากการดำเนินการตามโครงการ พัฒนาซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การได้ผลหรือผลที่ เกิดขึ้นจะต้องเท่ากับวัตถุประสงค์หรือมากกว่าวัตถุประสงค์ ซึ่งการ เขียนวัตถุประสงค์ควรคำนึงถึง (1) มีความเป็นไปได้และมีความ เฉพาะเจาะจง ในการดำเนินงานตามโครงการ (2) วัดและ ประเมินผลดับของความสำเร็จได้ (3) ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงาน อย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากที่สุดและสามารถปฏิบัติได้ (4) เป็นเหตุ สอดคล้องกับความเป็นจริง (5) ส่งผลต่อการบ่งบอกเวลา ได้	(5)	
รวมคะแนน		100	

การติดตามโครงการ

คือ กระบวนการวัดปัจจัยนำเข้า (Inputs) กิจกรรม (Activities) และผลผลิต (Outputs) ของโครงการซึ่งกระทำเป็นประจำตามช่วงเวลาต่าง ๆ ระหว่างนำโครงการไปปฏิบัติ เพื่อระบุปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ เพื่อหามาตรการแก้ไขได้ ทันท่วงที การติดตามโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุปัญหาและอุปสรรคระหว่างดำเนินโครงการว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ เพราะเหตุใดและหาทางแก้ไขได้ทันเหตุการณ์ การจะติดตามอะไรและเมื่อใดนั้นควรกำหนดขอบเขตการติดตามความก้าวหน้าโครงการในด้านต่างๆ เช่น ติดตามด้านการเตรียมการและการวางแผนโครงการ ติดตามด้านการดำเนินโครงการ ติดตามด้านการเบิกจ่ายเงิน เป็นต้น

วิธีการติดตามโครงการ

1) การเตรียมการและวางแผนโครงการ (Project Preparation and Planning) วัตถุประสงค์เพื่อติดตามว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ สาเหตุความล่าช้าของโครงการ (ถ้ามี) โดยกำหนดประเด็นและวิธีการติดตามดังนี้

1.1 การวางแผน : เปรียบเทียบวันเสร็จจริงกับที่วางแผนไว้

1.2 การอนุมัติแผน : เปรียบเทียบวันอนุมัติจริงกับที่วางแผนไว้

1.3 การจัดซื้อจัดจ้าง : เปรียบเทียบวันเสร็จจริงกับที่วางแผนไว้

1.4 สาเหตุของความล่าช้า : สอบถามผู้รับผิดชอบโครงการ/ตรวจสอบจากเอกสาร

2) การดำเนินโครงการ (Project implementation Program) วัตถุประสงค์เพื่อทราบว่าผลผลิตโครงการเป็นไปตามแผนหรือไม่ เพราะอะไร โดยกำหนดประเด็นและวิธีการติดตามดังนี้

2.1 เปรียบเทียบผลผลิตจริง คิดเป็นร้อยละของผลผลิตตามแผน

2.2 เปรียบเทียบผลผลิตระหว่างดำเนินการ คิดเป็นร้อยละของผลผลิตตามแผน

2.3 เปรียบเทียบผลผลิตที่ยกเลิก คิดเป็นร้อยละของผลผลิตตามแผน

2.4 การเบิกจ่ายเงินโครงการเป็นไปตามหรือไม่ ถ้าไม่ มีสาเหตุมาจากอะไร โดยเปรียบเทียบการเบิกจ่ายเงินจริง คิดเป็นร้อยละของการเบิกจ่ายเงินตามแผน

3) การนำผลการติดตามโครงการไปใช้ประโยชน์ เพื่อจะแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของความล่าช้า และ
 หามาตรการที่เหมาะสมเพื่อให้การดำเนินการครั้งต่อไปดียิ่งขึ้น

การประเมินผลโครงการ

การประเมินผลโครงการ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบประสิทธิผลและประสิทธิภาพของโครงการ ตลอดจน
 ผลกระทบของโครงการที่มีต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คุณภาพของโครงการและประสิทธิภาพของการ
 บริหารหน่วยงาน การจะประเมินผลโครงการอะไรเสียได้นั้น สามารถทำได้ในขอบเขต

วิธีการประเมินผลโครงการ

1. การประเมินประสิทธิภาพของโครงการ วัตถุประสงค์เพื่อทราบว่าค่าใช้จ่ายของโครงการเป็นไปอย่าง
 ประหยัดหรือตามประมาณการที่วางไว้ หรือไม่ โดยเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (Actual Project Unit
 Cost) โดยใช้ค่ากลางหรือใช้งบประมาณโครงการ/ผลผลิตโครงการที่คาดว่าจะได้รับ สำหรับค่าใช้จ่ายต่อหน่วย
 จริงจะเป็นค่าใช้จ่ายโครงการจริง/ผลผลิตโครงการจริง

2. การประเมินผลกระทบโครงการ วัตถุประสงค์เพื่อทราบว่าผลกระทบโครงการที่เกิดขึ้นจริง เป็นไปตาม
 แผนที่วางไว้หรือไม่ ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ทั้งทางบวกและทางลบ โดยทำการสำรวจความพึงพอใจของ
 ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ

3. การประเมินผลงานด้านวิชาการของโครงการ (Technical Audit) วัตถุประสงค์เพื่อทราบว่า
 โครงการที่ผ่านการประเมินประสิทธิผล ประสิทธิภาพ และผลกระทบของโครงการมีคุณภาพตามมาตรฐานทาง
 วิชาการของสาขาที่เกี่ยวข้องหรือไม่ โดยกำหนดประเด็นของการประเมินตามมาตรฐานทางวิชาการสาขาที่เกี่ยวข้อง
 นั้นๆ และมอบหมายให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ประเมิน เช่น งานการฝึกอบรม (มอบหมายผู้เชี่ยวชาญ
 ด้านฝึกอบรม) เป็นต้น พร้อมทั้งใช้ข้อมูลเอกสารและตรวจสอบผลผลิตโครงการในภาคสนาม

4. การประเมินประสิทธิภาพการบริหารงานของหน่วยงาน วัตถุประสงค์เพื่อทราบประสิทธิภาพและการ
 บริหารงานของหน่วยงาน ดำเนินโครงการโดยกำหนดประเด็นและวิธีการประเมินโดยใช้ทฤษฎี หรือตัวแบบเชิงระบบ
 (System Theory or Model) เป็นกรอบในการประเมินโดยพิจารณา ส่วนต่างดังนี้

4.1 ปริมาณและคุณภาพของปัจจัยนำเข้า (input) ของโครงการ

4.2 กระบวนการบริหาร (Administrative Process)

4.3 ผลลัพธ์ของโครงการ (Project Outcomes or Results) ซึ่งประกอบด้วย ผลผลิต
 โครงการและผลกระทบโครงการ โดยมีการประเมินทั้งหน่วยดำเนินการส่วนกลางและในพื้นที่

5. การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

5.1 ปรับแผนการจัดการโครงการที่เหลือ/ในอนาคตให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ
 และเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

5.2 ปรับปรุงคุณภาพของโครงการให้ได้มาตรฐานทางวิชาการของสาขาที่เกี่ยวข้อง

5.3 ปรับการบริหารของหน่วยดำเนินงานโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.4 ใช้ประกอบการพิจารณาว่าสมควรดำเนินโครงการต่อไปหรือไม่อย่างไร

3. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

3.1 การวัดผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

(1) การวัดผลในเชิงปริมาณ

การวัดผลในเชิงปริมาณ (quantitative measurement) เป็นการวัดที่ตรงไปตรงมา (objective) โดยไม่เอาความรู้สึกเข้าไปเกี่ยวข้อง การวัดจะออกมาเป็นตัวเลข เช่น นาย ก. อายุ 64 สูง 168 น้ำหนัก 86 ไม่ว่าใครจะมองว่า นาย ก. แก่หรือไม่แก่ เตี้ยหรือสูง อ้วนหรือผอม ตัวเลขนี้ก็จะเป็นอย่างนี้ไม่ว่าใครจะเป็นคนวัดก็ตาม เพราะตัวเลขมาจากตัวนาย ก. ที่เป็น object ให้วัดจึงเรียกว่า objective. คือเป็นไปตามสิ่งที่วัดไม่ขึ้นอยู่กับคนวัดตัวชี้วัดเชิงปริมาณ หมายถึง ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่สามารถวัดได้ในเชิงตัวเลขกับความสำเร็จ โดยจะระบุตัวเลขตามหน่วยที่ต้องการ เช่น จำนวน ความถี่ ร้อยละ ระยะเวลา อัตราส่วน เช่น มีบุคลากรเข้าร่วมสัมมนา 50 คน ผลผลิตการสอนจำนวน 3 รายวิชา/ภาคการศึกษา ฯลฯเชิงปริมาณ ตัวอย่างเช่น

- มีนักศึกษาเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า 80 คน จากกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้น 100 คน คิดเป็นร้อยละ 80

(2) การวัดผลในเชิงคุณภาพ

การจัดผลเชิงคุณภาพ (qualitative measurement) เป็นการวัดโดยอาศัยความรู้สึกของคน ที่ประเมินสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามความรู้สึกของตัวเอง (subjective) ดังนั้น คุณ อ อาจจะบอกว่า นาย ก. แก่ คุณ บี อาจจะบอกว่ายังไม่แก่ คุณ เอ อาจจะบอกว่า นาย ก. เตี้ย คุณ ซี อาจจะบอกว่าสั้นทัด คุณ X อาจจะบอกว่า นาย ก. อ้วนมาก คุณ Y อาจจะบอกว่า นาย ก. เฉลียวแล้ว จะเห็นได้ว่าการวัดแบบนี้ผลการวัดจะไม่เป็นตัวเลข แต่จะเป็นคำคุณศัพท์ (adjective) ที่แต่ละคนใช้บรรยายผลการประเมิน นาย ก. คำตอบเป็นไปตามผู้ประเมิน (ประธาน หรือ subject ของประโยค จึงเรียกว่าเป็นการวัดแบบ subjective. เป็นไปตามความรู้สึกของผู้ประเมินตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ หมายถึง การวัดความสำเร็จที่ปรากฏเป็นเชิงปริมาณว่ามีคุณภาพระดับไหน อย่างไร เช่น ระดับความรู้ ความสามารถ ความสมบูรณ์ ความน่าสนใจ ความน่าเชื่อถือ ความสวยงาม ความคงทนถาวร การได้รับการยอมรับ ความพึงพอใจ ฯลฯเชิงคุณภาพ ตัวอย่างเช่น

- ผู้เข้าร่วมโครงการ มีความรู้ความเข้าใจ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90
- ผู้เข้าร่วมโครงการ มีความพึงพอใจในภาพรวม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- ผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75

การวัดผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทำได้โดยใช้แบบสำหรับการติดตามและประเมินผลปริมาณและเชิงคุณภาพ เช่น แบบตัวบ่งชี้การปฏิบัติงาน (Performance Indicators) แบบบัตรคะแนน (Scorecard Model) หรือ Scorecard Model ของ Kaplan & Norton แบบมุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ (Result Framework

Model) แบบเชิงเหตุผล (Logical Model) ตัวแบบเชิงเหตุผล แบบวัดกระบวนการปฏิบัติงาน (Process Performance Measurement System) ระบบการวัดกระบวนการปฏิบัติงาน หรือ PPMS แบบการประเมินโดยใช้วิธีการแก้ปัญหาหรือเรียนรู้จากปัญหาที่เกิดขึ้นหรือ Problem-Solving Method แบบการประเมินแบบมีส่วนร่วม (Participation Methods) แบบการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) แบบประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment Model) แบบการประเมินตนเอง (Self-assessment Model) และแบบอื่นๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดขึ้นทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กรอบแบบประเมินที่กล่าวมาข้างต้น หรือเป็นแบบผสม

4. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

4.1 ผลกระทบนำไปสู่อนาคต

1. เกิดการพัฒนาพัฒนาที่ล่าช้า เพราะการดำเนินงานต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอนล่าช้า
2. ประชาชนอาจเกิดความเบื่อหน่ายกับกระบวนการจัดทำแผนที่มีความยุ่งยากมากขึ้น
3. ปัญหาอาจไม่ได้รับการแก้ไขอย่างตรงจุดเพราะข้อจำกัดของระเบียบกฎหมายที่ทำให้ยากและ บางเรื่องอาจทำไม่ได้

4.2 ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

- 1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีควรพิจารณาใช้ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนามาเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีและให้มีความสอดคล้องกัน
- 2) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีควรพิจารณาขอบประมาณและคำนึงถึงสถานะทางการคลังในการพิจารณาโครงการ/กิจกรรมที่จะบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี
- 3) ควรเร่งรัดให้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ที่ตั้งในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้สามารถดำเนินการได้ในปีงบประมาณนั้น
- 4) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรพิจารณาตั้งงบประมาณให้เพียงพอและเหมาะสมกับกับภารกิจแต่ละด้านที่จะต้องดำเนินการซึ่งจะช่วยลดปัญหาในการโอนเพิ่ม โอนลด โอนตั้งจ่ายรายการใหม่